

Kvindekampens tidlige år i Thy

af Marianne Sørensen

KVINDERS EMANCIPATION

Under overskriften »Kvindens Emancipation« havde avisen *Thisted Amts Tidende* i en årrække korte fortællinger om kvinders mindre hverdagskampe for frigørelse og ligestilling. For eksempel kunne man i 1893 berette, at en forening af unge piger stod bag nogle dansearrangementer. Her var det kvinderne, der indbød »de Kavallerer, de ønsker at have med til deres smaa Festligheder«, og ikke manden, som indbød kvinden, hvilket ellers var normen.

Med en vis harme blev der i *Thisted Socialdemokrat* i maj 1915 skrevet om kvinder fra det bedre borgerskab, som foretrak »Umyndigheden fremfor lige politisk Ret for alle hæderlige Mænd og Kvinder«. Disse kvinder ønskede sig valgret, men tyende og arbejderne fik også valgret i 1915. Derfor undværede kvinderne gerne selv valgretten, »naar de derved kunne forhindre, at Arbejderne og andre Smaafolk fik lige politisk Stemmeret med Godsejerne og Kapitalisterne.«

SNEKASTNING I 1886

I 1886 vandt en gruppe kvinder i Thisted en sejr i ligestillingens navn, da de gennemtrufede, at kvinder havde samme ret som mænd til at skaffe sig erhverv ved snekastning. De var mødt til snekastning i Thisted til den samme løn som mændene, 25 øre i timen. Men snefogeden mente ikke, at de kunne yde en tilfredsstillende arbejdsindsats, og han sendte dem hjem. Nogle af kvinderne gik til byfoged Clausen og klagede. Her fik de sort på hvidt, at de var kompetente til at kaste sne. Snefogeden måtte bøje sig, og kvinderne fik lov til at arbejde, og det til 25 øre i timen. *Thisted Amts Tidende* kaldte det en sejr for ligestillingstanken.

I 1886 har kvinderne i Thisted måske ikke følt, at de var med til at ændre det helt store, men deres kamp – og sejr – har været én af de mange kampe, der måtte kæmpes for at skaffe kvinder de samme rettigheder som mændene. Der skulle gå 90 år fra kvinderne i Thisted vandt deres kampe for ret til arbejde og ligeløn, til Danmark i 1976 fik den første ligelønslov. Om der i dag er reel ligeløn i Danmark, er en helt anden diskussion.